

ESTONYA CUMHURİYETİ

A. Genel Bilgiler (2022)

Resmi Adı	: Estonya Cumhuriyeti
Resmi Dili	: Estonca
Yönetim Biçimi	: Üniter Parlamenter cumhuriyet
Başkenti	: Tallinn
Cumhurbaşkanı	: Alar Karis
Başbakan	: Kaja Kallas
Önemli Tarihler	: 20 Ağustos 1991 (bağımsızlık)
Yüzölçümü	: 45.227 km ²
Nüfusu	: 1,3 milyon kişi
Para Birimi	: Euro (€)
Para Birimi Paritesi	: 1 € = 18,05 TL (12.10.2022 tarihi itibarıyla)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı, Estonya Ülke Masası

B. Temel Ekonomik Göstergeler (2021)

GSYİH	: 36,3 milyar \$
Kişi Başına Milli Gelir	: 27.282 \$
GSYİH Büyüme Oranı	: 8,3 %
GSYİH Dağılım Oranı	: Tarım: 2,8 % Sanayi: 29,2 % Hizmetler: 68,1 %
Ana Sanayi Sektörleri	: yiyecek, mühendislik, elektronik, ağaç ve ağaç ürünleri, tekstil, bilgi teknolojileri, telekomünikasyon
Enflasyon Oranı	: 4,7 %
İşgücü	: 648 bin kişi
İşsizlik Oranı	: 4,9 %
İhracat	: 22,2 milyar \$
İthalat	: 24,1 milyar \$

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı, Estonya Ülke Masası, Trademap ve CIA World Factbook Country Report

C. Dış Ticaret Verileri (2021)

1. Genel Dış Ticaret Verileri

(Milyar \$)	2019	2020	2021
İhracat	16,8	16,9	22,2
İthalat	18,6	17,7	24,1
Ticaret Hacmi	35,4	34,6	46,3
Denge	-1,8	-0,8	-1,9

Kaynak: Trademap

2. Başlıca İhraç Ürünleri (2021):

GTIP	Ürün	Tutar (Milyar \$)
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	3,7
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	3,4
44	Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	2,3
84	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler	1,7
94	Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	1,4
Diğer		9,7
Toplam		22,2

Kaynak: Trademap

3. Başlıca İthal Ürünleri (2021):

GTIP	Ürün	Tutar (Milyar \$)
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	3,8
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	2,7
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler	2,4
87	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	2,2
44	Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	1,1
Diğer		11,9
Toplam		24,1

Kaynak: Trademap

4. İhracatında Başlıca Ülkeler (2021):

Ülke	Tutar (Milyar \$)	Oran (%)
Finlandiya	3	13,9
Letonya	2,1	9,6
ABD	1,9	9
İsveç	1,9	9
Rusya	1,4	6,4
Türkiye (19.)	0,2	0,9

Kaynak: Trademap ve TÜİK

5. İthalatında Başlıca Ülkeler (2021):

Ülke	Tutar (Milyar \$)	Oran (%)
Rusya	2,7	11,6
Almanya	2,2	9,3
Finlandiya	2,1	8,7
Çin	2	8,5
Litvanya	1,3	5,5
Türkiye (24.)	0,1	0,9

Kaynak: Trademap ve TÜİK

D. Türkiye – Estonya Ticari İlişkileri

1. Türkiye – Estonya Arasındaki Karşılıklı Ticaret Verileri (Milyon \$)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2019	90	195	-105	285
2020	79	166	-87	245
2021	126	230	-104	256
2022 (Ocak-Ağustos)	149	169	-20	318

Kaynak: TÜİK

2. Başlıca Ürünler Bazında Türkiye'nin Estonya'ya İhracatı / 2021

GTIP	Fasıl	Milyon \$
89	Gemiler ve suda yüzen taşıt ve araçlar	17
73	Demir veya çelikten eşya	14,6
84	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	13,7
72	Demir ve çelik	11,4
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	9,8
Diğer		59,5
Toplam		126,2

Kaynak: TÜİK ve T.C. Ticaret Bakanlığı, Estonya Ülke Masası

3. Başlıca Ürünler Bazında Türkiye'nin Estonya'dan İthalatı / 2021

GTIP	Fasıl	Milyon \$
72	Demir ve çelik	169,8
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	18,2
44	Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	6,3
84	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	4,7
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	4,6
56	Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	4,3
Diğer		21,7
Toplam		230

Kaynak: TÜİK ve T.C. Ticaret Bakanlığı, Estonya Ülke Masası

4. Türkiye ile Estonya Arasında İmzalanan Yürürlükteki Anlaşma ve Protokoller

Estonya ile ülkemiz arasında **Serbest Ticaret Anlaşması** bulunmamaktadır.

Anlaşma Adı	İmza Tarihi	Resmi Gazete Tarihi ve Sayısı
Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması	28.08.1995	26.01.1996/22535
Karşılıklı Teşvik ve Yatırımların Korunmasını İçeren Anlaşma	03.06.1997	02.02.1999/23599
Gelirler ve Sermaye Üzerinden Vergiyle İlgili Olarak Çifte	25.08.2003	04.07.2004/25512

Vergilendirmeden Kaçınılması ve Vergi Kaçırmanın Önlenmesi Hakkındaki Anlaşma		
---	--	--

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı, Estonya Ülke Masası

5. İzmir – Estonya Arasındaki Karşılıklı Ticaret Verileri (Milyon \$)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2019	3,5	24,9	-21,4	28,4
2020	2,9	1,7	1,2	4,6
2021	4,2	38,6	-34,4	42,8
2022 (Ocak-Ağustos)	3,3	11,6	-8,3	14,9

Kaynak: TÜİK

6. Ürünler Bazında İzmir'in Estonya'ya İhracatı / 2021

GTIP	Fasıl	Bin \$
69	Seramik mamulleri	1.137
39	Plastikler ve mamulleri	803
84	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	712
Diğer		1.581
Toplam		4.235

Kaynak: TÜİK

7. Ürünler Bazında İzmir'in Estonya'dan İthalatı / 2021

GTIP	Fasıl	Bin \$
72	Demir ve çelik	34.847
56	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	1.010
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	862
44	Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	716
48	Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	647
Diğer		509
Toplam		38.593

Kaynak: TÜİK

E. Estonya ile İlgili Diğer Önemli Hususlar:

1. Vize

Umuma Mahsus Pasaport hamilleri **vizeye tabidir.**

Diplomatik, Hizmet ve Hususi Pasaport hamilleri ise 180 gün içinde 90 günü aşmamak kaydıyla, anılan ülkeye yapacakları seyahatlerinde **vizeden muaftır.**

2. Estonya Sermayeli Şirketler (31.12.2021 tarihi itibariyle)

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yabancı Sermayeler Genel Müdürlüğü'nden alınan bilgiye göre Türkiye'de **29** adet Estonya sermayeli şirket bulunmakta olup, bu firmaların **1** adedi İzmir'de yer almaktadır.

FİRMA ADI	SEKTÖRÜ	ALT SEKTÖRÜ
Hot Shop Tekstil E Ticaret Ve İthalat İhracat Ticaret Limited Şirketi	Toptan Ve Perakende Ticaret, Motorlu Taşıt, Motosiklet, Kişisel Ve Ev Eşyalarının Onarımı	Motorlu Taşıtlar Ve Motosikletler Dışında Kalan Toptan Ticaret Ve Ticaret Komisyonculuğu

Ayrıca, Sicil Birimimizden alınan bilgiye göre **Odamıza** kayıtlı Estonya sermayeli şirket bulunmamakta olup, **İzmir Ticaret Odası'na** kayıtlı da **3** adet firma olduğu tespit edilmiştir.

FİRMA ADI	NACE KODU	MESLEK GRUBU
Das Petrol Otomobil İnşaat Turizm Tekstil Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	45..11..11-Otomobillerin Ve Hafif Motorlu Kara Taşıtlarının Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Perakende Ticareti (Ambulans Ve Minibüs Benzeri Motorlu Yolcu Taşıtları Dahil (35 Tondan Daha Az)) (Galericiler Dahil)	56-Ulaşım Araçları Satışı Grubu
Zoniak İnovasyon Bilgisayar Büro Makinaları Ve Yazılımları İthalat İhracat Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	62..01..01-Bilgisayar Programlama Faaliyetleri (Sistem Veri Tabanı Network Web Sayfası Vb. Yazılımları İle Müşteriye Özel Yazılımların Kodlanması Vb)	79-Bilişim Teknolojileri Grubu
Zoniak İnovasyon Bilgisayar Büro Makinaları Ve Yazılımları İthalat İhracat Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi Teknoloji Bölgesi Şubesi	62..01..01-Bilgisayar Programlama Faaliyetleri (Sistem Veri Tabanı Network Web Sayfası Vb. Yazılımları İle Müşteriye Özel Yazılımların Kodlanması Vb)	79-Bilişim Teknolojileri Grubu

3. Ulaşım

İzmir'den Estonya'ya aktarmasız uçuş bulunmamakta olup, İstanbul aktarmalı olarak başkent Tallinn'e ulaşılmaktadır.

4. Odamıza Yapılan veya Odamızın Gerçekleştirdiği Önceki Ziyaretler / Organizasyonlar

TARİH	ETKİNLİK TİPİ	GELEN HEYET/TEMSİLCİ	KARŞILAYAN / KATILAN
10.04.2009	Diplomatik Misyon Ziyareti	Estonya Büyükelçisi Aivo ORAV	Ender Yorgancılar
20-22.11.2017	Odamızın Temsil Edildiği Organizasyonlar	Avrupa İşletmeler Ağı Yıllık Konferansı – Tallinn / Estonya	Eren Ataberk

5. Ek Bilgiler

Türkiye- Estonya İlişkileri

24 Şubat 1918 tarihinde bağımsızlığını ilan eden Estonya ile ilişkilerimizin temeli, 1 Aralık 1924 tarihinde imzalanan "Dostluk ve İşbirliği Anlaşması"na dayanmaktadır. Estonya'nın 20 Ağustos 1991 tarihinde yeniden bağımsızlığını elde etmesi üzerine, 2 Ekim 1991 tarihinde imzalanan Ortak Bildiri'yle iki ülke arasında diplomatik ilişkiler yeniden tesis edilmiştir.

Türkiye'nin, Estonya'nın NATO üyeliğine verdiği güçlü destek ile Estonya'nın Türkiye'nin AB üyeliğine vermekte olduğu destek ikili ilişkilere olumlu yansımaktadır.

Güncel uluslararası sorunlara yaklaşımları paralel olan Türkiye ile Estonya arasında BM, NATO, Avrupa Konseyi gibi önemli uluslararası kuruluşlarda yakın işbirliği yapılmaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanımız, 23-24 Ekim 2014 tarihleri arasında Estonya'yı ziyaret etmiştir.

Estonya'nın AB Dönem Başkanlığı sırasında Dışişleri Bakanı Sven Mikser 18 Temmuz 2017'de, Başbakan Ratas, 15-17 Ağustos 2017 tarihlerinde ülkemize resmi bir ziyaret gerçekleştirmişlerdir. Sayın Bakanımız Estonya'ya 28 Ağustos 2019 tarihinde bir ziyaret gerçekleştirmiştir.

Ülkemizin Tallin'de kain NATO Siber Savunma Mükemmeliyet Merkezi'ne (SSMM) katılımı 2015 yılında gerçekleştirilmiştir.

2002-2019 döneminde Estonya'dan Türkiye'ye yapılan uluslararası doğrudan yatırımların toplamı 11 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde Türkiye'den Estonya'ya yapılan uluslararası doğrudan yatırımların toplamı 3 milyon Dolardır.

Ülkemiz, Estonya'nın birinci turizm destinasyonu konumundadır. Estonya'dan Türkiye'ye gelen turist sayısı 2019 yılında 77.041 kişi olmuştur.

1997 yılından bu yana Tallin Üniversitesinde Türkoloji Ana Bilim Dalı altında faaliyet gösteren Türk Dili Bölümü'nde 2008 yılından bu yana TİKA desteği ile bir Türk akademisyen görev yapmaktadır. Estonya'nın ve bölgenin en eski üniversitesi olan (kuruluş 1632) Tartu Üniversitesi'nin Felsefe Fakültesine bağlı Yabancı Diller Merkezi bünyesindeki Türk Dili Bölümü de 1998 yılından bu yana faaliyet göstermektedir.

1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nda esir düşerek Estonya'ya götürülen Osmanlı askerlerinden hayatlarını kaybedenler anısına Estonya'nın Rakvere şehrinde 14 Kasım 2008 tarihinde bir şehitlik anıtı açılmıştır.

Estonya'da yaklaşık 740 vatandaşımız ikamet etmektedir.

Estonya'nın Tartu şehrinde bir Fahri Konsoloslüğümüz, Estonya'nın ise İstanbul, Antalya, Bursa, Mersin ve Trabzon'da Fahri Konsoloslukları bulunmaktadır.

ESTONYA'YA İHRACATTA BAŞLICA POTANSİYEL SANAYİ ÜRÜNLERİ

Sıra	Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün	Sıra	Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün
1	İlaç Sanayi	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	5	Elektrikli Makineler ve Kablolar	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar
2	Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	6	Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler
3	Demir Çelik	7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	7	Demir Çelik	7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller
4	Elektrikli Makineler ve Kablolar	8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb)	8	Ambalaj Malzemeleri	3923	Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzeme, tıpa, kapak, kapsül ve diğer kapama malzemeleri
				9	Mobilya	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları
Sıra	Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün	Sıra	Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün
10	Elektrikli Makineler ve Kablolar	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	15	İnşaat Malzemeleri	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler
11	Demir Çelik	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	16	İş ve Maden Makineleri	8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makineleri, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb
12	İnşaat Malzemeleri	3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	17	Elektrikli Makineler ve Kablolar	8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları
13	Makinalar, mekanik cihazlar ve aletler	8415	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar)	18	Demir Çelik	7326	Demir veya çelikten eşya
14	İş ve Maden Makineleri	8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları				

Sıra	Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün
19	İnşaat Malzemeleri	3921	Plastikten diğer plakalar, levhalar, yapraklar, filmler, folyeler ve şeritler
20	Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	8716	Römorklar ve yarı römorklar; hareket ettirici tertibatı bulunmayan diğer taşıtlar; bunların aksam ve parçaları

ESTONYA'YA İHRACATTA BAŞLICA POTANSİYEL TARIM VE GIDA ÜRÜNLERİ

Sıra	Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün	Sıra	Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün
1	Bisküvi	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	5	Konserve Meyve Sebze	2008	Yer fıstığı ve diğer kabuklu yemiş ve meyve konserveleri
2	Şekerli ve Çikolatalı Mamuller	1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	6	Meyveler	0805	Turuncgiller (taze/kurutulmuş)
3	Su Ürünleri	0302	Balıklar (taze veya soğutulmuş)	7	Şekerli ve Çikolatalı Mamuller	1704	Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)
4	Meyveler	0810	Diğer meyveler (taze)	8	Sebzeler	0702	Domates (taze/soğutulmuş)
				9	Meyveler	0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)

Sıra	Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün
10	Sert Kabuklu Meyveler	0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

<https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/estonya/potansiyel-urun-matrisleri>